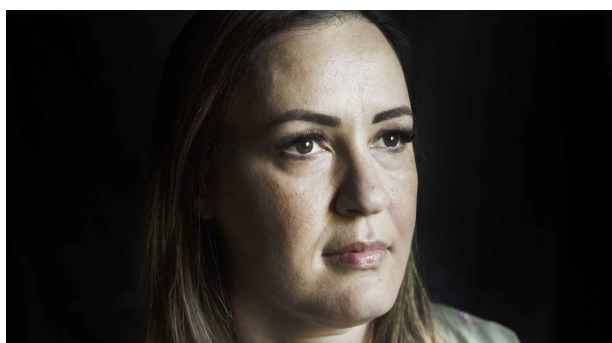

Interview

Forkvinde for minoritetsråd flygtede selv fra et arrangeret ægteskab: Huda bliver ikke det sidste æresdrab

”Vi skal gøre alt i vores magt for at sikre, at Huda ikke døde forgæves. Men vi sagde det samme med Ghazala for 15 år siden. Der er lang vej igen. Det her bliver ikke det sidste æresdrab på en kvinde herhjemme,” siger Halima El Abassi. – Foto: Julie Meldhede Kristensen.

25. maj 2020, kl. 20:50

Af Anders Redder og Mathias Sonne Mencke

15 års politisk fokus på æresrelaterede konflikter har ikke været nok, siger Halima el Abassi, forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter, efter drabet på Huda Ali Ahmad. Myndighederne er berøringsangste i mødet med kvinderne, og der vil komme flere æresdrab, mener hun

Der burde have været et før og et efter. Men demarkationslinjen fortøner sig, som årene går.

I 2005 blev Ghazala Khan skudt på klos hold af sin bror på Slagelse Banegård. Historien om den 18-årige dansk-pakistaner gik landet rundt og blev den første æresdrabssag, der for alvor indprentede sig i offentlighedens bevidsthed. Et vidnesbyrd om fejlslagen integration og en ufri, etnisk underklasse af kvinder. Alligevel er kampen mod æresrelateret vold og såkaldt negativ social kontrol 15 år

senere langt fra vundet. Tværtimod er store dele af indsatsen – trods intens politisk bevågenhed, adskillige handlingsplaner og milliontilskud – fejlet. Det er en hård dom, Halima El Abassi afsiger. Hun er forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter og har selv måttet leve under politibeskyttelse efter at være flygtet fra et arrangeret ægteskab. Dommen fælder hun, efter at Kristeligt Dagblad i ugeavis har beskrevet, hvordan den herboende syriske kvinde Huda Ali Ahmad i februar blev lokket til Syrien og slået ihjel af sin mand i et æresrelateret drab. El Abassi er forfærdet over sagen. Men langt fra overrasket.

”Ghazala Khan-sagen fik samfundet til at spærre øjnene op og spørge, hvordan nogle kan finde på at slå deres børn ihjel på grund af ære.”

”Vi har ikke gjort nok siden da. 15 år er brugt på symptombehandling, mens vi samtidig har glemt at forebygge. Der er kastet store beløb efter krisecentre og *safehouses* – mens socialrådgivere, pædagoger og lærere fortsat ikke er uddannet til at identificere og forholde sig til social kontrol. Misforstå mig ikke, krisecentre er fine. Men det er absurd, hvis man tror, at de løser problemet. Hvorfor skal sager om social kontrol ende med, at en kvinde må flygte fra sin mand eller blive hentet af en ambulance? Hvorfor lykkes vi ikke med at sætte ind, før kvinden er flygtet? Det er et stort svigt,” siger Halima El Abassi.

Hun lyder nedslået.

Hun har været forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter siden 2018 og har vejledt skiftende regeringer om de primært muslimske kvinders frihedskamp. Som tidligere socialrådgiver i Køge og Frederiksberg Kommuner har hun selv oplevet Velfærdsdanmarks møde med unge kvinder, der er fanget i ægteskaber domineret af voldelige mænd. Selv blev hun kendt, da Politiken i en række artikler for godt 10 år siden beskrev, hvordan Halima El Abassi følte sig truet på livet af sine brødre efter bruddet med den mand, hun som 15-årig var blevet gift med.

”Efter min skilsmisse i 2008 befandt jeg mig pludselig i en situation, hvor jeg fik dødstrusler. Jeg gik til kommunen efter hjælp, men blev tilbudt en beskyttet adresse i Jylland og et navneskift,” siger hun.

Med tre små børn, hun stadig gerne ville se, var det ikke lige sagen. Det samme, fortæller El Abassi, kan ske for en ung muslimsk kvinde i dag.

Der er hjælp at hente, men det er kun her og nu-hjælp målrettet de unge.

”I Københavns Kommune sidder der eksempelvis to eksperter i et etnisk konsulentteam. Sandsynligheden for, at en ung kvinde kommer hen og snakker med dem, er meget lille,” siger hun.

Trods omfattende dokumentation af problemer med negativ social kontrol synes velfærdsstatens fortropper fortsat rådvilde. Kvinder med anden etnisk baggrund er overrepræsenteret på krisecentrene. I en spørgeskemaundersøgelse fra 2011 foretaget af Als Research svarede godt halvdelen af de ikke-vestlige nydanskere, at de ikke måtte vælge deres kæreste selv.

Samme analyseinstitut offentliggjorde i 2019 en undersøgelse, hvor hver tiende indvandrer svarede, at de inden for det seneste år har følt sig presset til at kontrollere andre familiemedlemmer. Alligevel har generationer af pædagoger, skolelærere og socialrådgivere ikke turdet spørge ind til de kulturelle skyggesider af den ikke-vestlige indvandring, forklarer Halima El Abassi.

”Det handler om økonomi og forkert prioritering. Men i høj grad også om berøringsangst. Jeg ved det, fordi jeg selv har arbejdet som socialrådgiver. Man er bange for at blive kaldt racist, hvis man spørger for meget ind. Nogle socialrådgivere tænker også, at det er en del af ikke-vestlige indvandreres kultur at bruge vold i opdragelsen, og derfor skubber de linjen for, hvornår man griber ind.”

”Og så hører det også med, at nogle sager om negativ social kontrol i indvandremiljøer bliver nedprioriteret, fordi de er dødbesværlige. Måske taler kvinden ikke dansk, og så skal man have en tolk ind – og kan man stole på oversættelsen? Der er rigtig mange udfordringer, og det er grundlæggende svært, når man som hvid middelklasse-socialrådgiver ikke alene skal tale om sociale, men også kulturelle problemer,” siger hun.

Selv lærte Halima El Abassi aldrig at svømme på grund af det, hun betegner som

klassisk berøringsangst fra det offentliges fortropper. Forældrene ville ikke lade hende gå til svømmeundervisning, så længe drengene også var med. Som sagt, så gjort.

”Vi får først løst det her problem, når vi tør tale om det i praksis. Negativ social kontrol er kulturelt og går i arv, og det ændres først, når pædagogen i børnehaven tør spørge faderen og moderen, hvorfor deres datter ikke må komme på lejrskole eller gå til svømning.”

Nogle vil finde det en linedanser værdigt at balancere på den knivsæg, som Halima El Abassi gør i debatten om social kontrol. Hun er forkvinde i Rådet for Etniske Minoriteter, men repræsenterer samtidig et oprør mod det kvindesyn, der hersker i visse indvandremiljøer.

Kan fløjlshandskerne ryge for meget af, kan debatten blive for polariserende?

”Det er ikke muslim*bashing* at have særligt fokus på ikke-vestlige indvandrere. For mig bekendt er der ingen religion, hvor det er i orden at slå, bortgive eller true sine børn. Det er til gengæld et kulturelt problem, og en kultur kan forandres. Det eneste, det kræver, er, at man tør blande sig. Det har vi pligt til som samfund. Socialrådgivere og skolelærere skal ikke nødvendigvis være hårde. Men de skal være gode til deres arbejde,” siger hun.

I sidste ende handler det om politik, forklarer Halima El Abassi. Der skal sættes ressourcer af til forebyggelse og til bedre målrettet efteruddannelse hos de myndigheder, der møder kvinderne og børnene. På et mere strukturelt plan er det afgørende, at kvinderne kommer i beskæftigelse.

”Vi kan allerede nu se, at flygtningekvinderne fra 2015 har svært ved at komme i arbejde,” siger Halima El Abassi.

Huda Ali Ahmad boede i Kerteminde Kommune på Fyn, hvor der ifølge lækede dokumenter var ”vedholdende rygter” i kommunen om, at hendes svoger i virkeligheden var hendes mand. I sidste ende var han også manden, der lokkede Huda Ali Ahmad til Syrien og slog hende ihjel.

Kunne lidt mindre berøringsangst og en lidt bedre sagsbehandling virkelig have reddet Huda Ali Ahmads liv?

”Det er min helt klare overbevisning,” siger Halima El Abassi.

”Den sociale kontrol kunne være opdaget, hvis nogen havde oplyst Huda om hendes rettigheder og spurgt hende ind til forholdet til manden, som var dobbelt så gammel som hende. Jeg tror ikke, at Huda har haft tillid til de fagpersoner, der har været omkring hende. Der blev ikke etableret en relation, hvor man kunne fortælle hende, at hun selvfølgelig ikke skulle tilbage til Syrien.”

”Vi skal gøre alt i vores magt for at sikre, at Huda ikke døde forgæves. Men vi sagde det samme med Ghazala for 15 år siden. Der er lang vej igen. Det her bliver ikke det sidste æresdrab på en kvinde herhjemme,” siger Halima El Abassi.